

POKLADNICE MLÁDEŽE.
SBÍRKA SPISŮ PRO MLÁDEŽ.

POŘÁDÁ: ANT. MOJŽÍŠ.

svazek 66.

ČESKÉ
NARODNÍ HÁDANKY.

MLÁDEŽI VYBRAL
ANTONÍN MOJŽÍŠ.

V PRAZE 1899.
NÁKLADEM ALOJSA HYNKA, KNIHKUPCE.

Cena 30 kr. (60 hal.).

Knihkupectví Alojsa Hynka v Praze

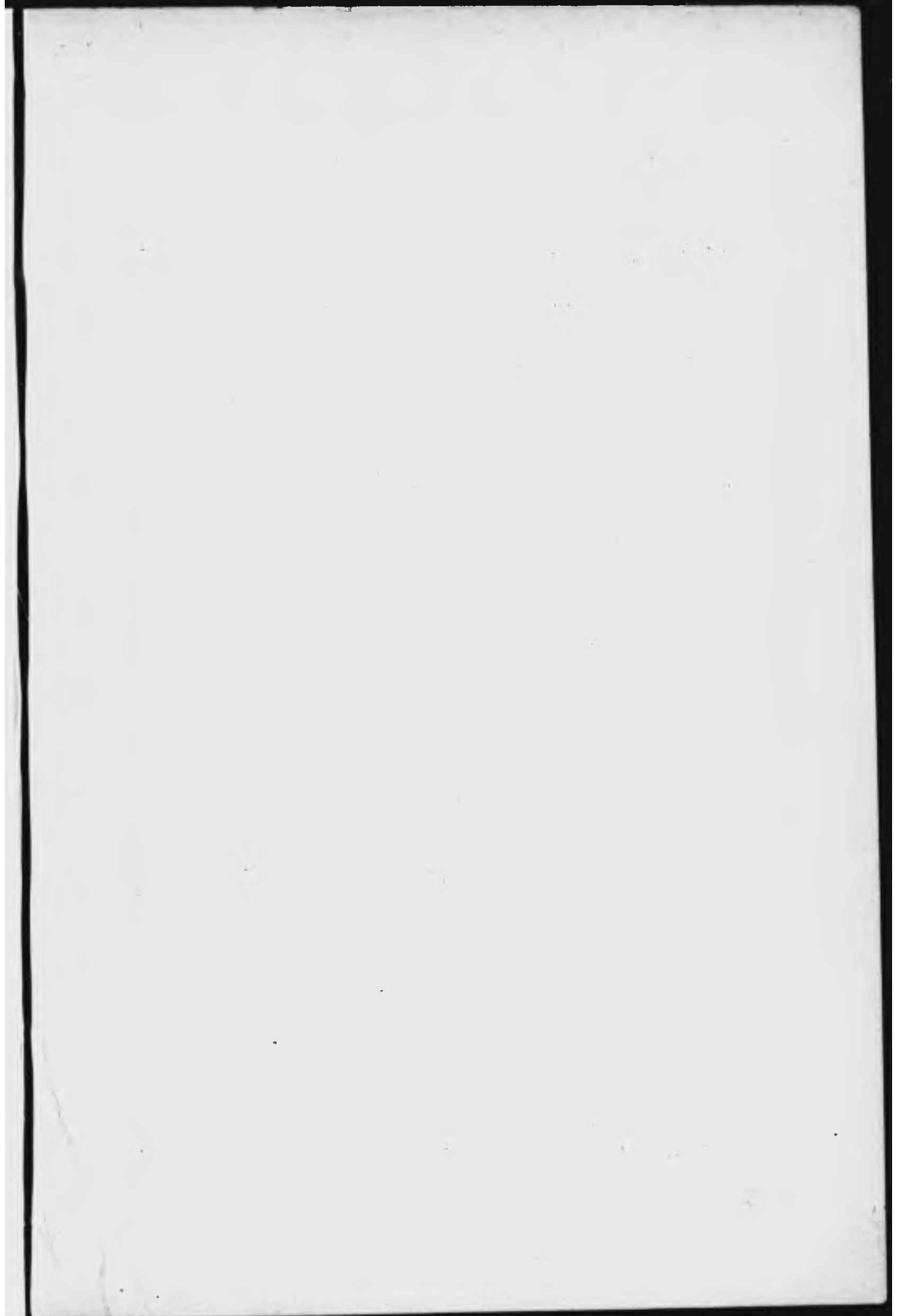
vřele poroučí knihovnám školním:

Pokladnici mládeže,

sбірku spisů pro mládež, již pořádá A. Mojžíš.

Dosud vydané svazky obsahují:

1. *Sestra Blažena*. Původní povídka pro mládež dospělejší. Vypravuje F. J. Andrlík. S obrázkem. Cena 30 kr.
2. *Na výletech*. Cestopisné obrázky, jež mládeži dospělejší nakreslil F. V. Kodým. Se 2 obrázky. Cena 30 kr.
3. *Pohádky*. Hodným dítkám vypravuje Karel V. Tuček. S obrázkem. Cena 30 kr.
4. *Vzkazy vlastenecké*. Dospívající mládeži napsal K. V. Rais. S obr. Cena 30 kr.
- 5.—6. *Přírodopisné obrázky*. České mládeži vykreslili J. Dolenský a B. Patera. Se 7 obrázky. Cena 60 kr.
- 7.—8. *Štěstí druhých — naše štěstí*. Vánoční povídka od A. Nohy. Se 2 obrázky. Cena 80 kr.
9. *Oříšky k louskání*. Sběrka původních hádanek. Sepsal Ig. H. Prokeš. S obrázkem. Cena 40 kr.
10. *Dobré duše*. Povídka pro mládež dospělejší, již dle F. Hoffmanna vypravuje A. Mojžíš. S obrázkem. Cena 30 kr.
11. *Rozdílnou drahou*. Humoristická povídka od K. Bubnka. S obr. Cena 45 kr.
12. *Sto malých básniček*. Vybral a přel. J. Nečas. S obr. Cena 30 kr.
13. *Z přírody*. České mládeži vypravuje Jan Dolenský. Se 6 původ. obrázky. Cena 30 kr.
14. *Umění nad bohatství*. Původní povídka ze života hercegovského guslara. Mládeži dospělejší vypravuje F. J. Andrlík. S obrázkem. Cena 40 kr.
15. *Z našich luků*. Básně a povídky od J. Soukala. S obr. Cena 30 kr.
16. *Z ráje*. Báchorky Bohumily Klímšové. Se 2 obrázky. Cena 30 kr.
17. *Ze srdce k srdcím*. Povídky K. V. Raisa. Se 2 obr. Cena 40 kr.
18. *Klasy*. Obrázky pro naši milou mládež. Napsal Fr. Hrnčář. Se 2 obrázky. Cena 30 kr.
19. *Z dětského ráje*. Verše od F. Hyšmana. Se 4 obrázky. Cena 30 kr.
20. *Ze tří řiší*. Obrázky přírodopisné pro mládež dospělejší. Napsal Václav Kálal. Se 3 obrázky. Cena 50 kr.
21. *Z chatrče a z domu*. Povídka z dívčího žití. Napsala V. Lužická. S obrázkem. Cena 50 kr.
22. *Dětské žití*. Povídky pro milou mládež. Napsal V. Špaček. Se 2 obr. Cena 30 kr.
23. *Tomněnky ze slavných dob národa českého*. Obrázky dějepisné, jež milé mládeži podává K. V. Tuček. Se 2 obrázky. Cena 40 kr.
24. *Nové kapitoly*. Povídky. Sepsal L. Benýšek. Se 2 obr. Cena 30 kr.
25. *Obrázky ze Šumavy*. České mládeži, aby svou vlast poznávala a ji milovati se učila, vykreslil B. Patera. S mapkou Šumavy a 4 obrázky. Cena 45 kr.
26. *Z minulosti a přítomnosti*. Pohádky, pověsti a povídky. Napsal J. Vítek. Se 2 obrázky. Cena 30 kr.

POKLADNICE MLÁDEŽE.
SBÍRKA SPISŮ PRO MLÁDEŽ.
POŘÁDÁ: ANT. MOJŽÍŠ.

SVAZEK 66.

České národní hádanky.

V PRAZE 1899.

Nákladem ALOJSA HYNKA, knihkupce.

Mejstři

ČESKÉ
NÁRODNÍ HÁDANKY.

MLÁDEŽI VYBRAL

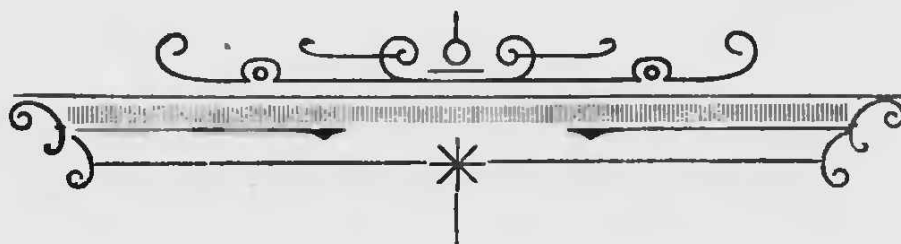
ANTONÍN MOJŽÍŠ.

V PRAZE 1899.

Nákladem ALOJSA HYNKA, knihkupce.

4490 591

1.

Stojí, stojí chrám,
v tom chrámě sloup,
na sloupě dvanáct domů,
v každém domě třicet trámů
a dvě věci veskrz ustavičně chodí.

2.

Stojí, stojí dub,
a na tom dubě
dvanáct větví,
na každé větvi
po čtyřech hnízdách,
a v každém hnízdě
po sedmi vajíčkách.

3.

Jelen moře přeskočí.
ani nohy nesmočí.

4.

Stojí, stojí strom,
 má tři sta a pětasedesát lístků,
 dva a padesát kvítků,
 a jen tři míšenská jablka.

5.

Metu, metu —
 nevymetu ;
 nesu. nesu —
 nevynesu :
 až čas přijde,
 samo vyjde.

6.

Jede přes vodu a neomočí se?

7.

Chodí v prostředku slámy i svrchu a
 nečiní chřestu ani křiku?

8.

Šlehal sedlák do valachu,
 roztrh' sobě pytel hrachu,
 ztratil kozi syreček.

9.

Co běhá bez noh?

10.

Na dvou ratolestech deset větvíček drží
jeden peň.

11.

Samo to do jámy vleze,
a kdyby přišlo tisíc koní,
nevytáhnou toho,
až to samo vyleze.

12.

Přišel k nám bílý kůň,
zalehl nám celý dvůr.

13.

Mlátí, mlátí, ale nikdy neobráti.

14.

Dennice to roztrousila,
slunce sebralo,
měsíc vrátil.

15.

Roztrhaná plachta nad zemí letí.

16.

Kousá, kousá —
nemá zubů ;
lítá, lítá —
nemá křídel.

17.

Sletěl ptáček bezperák
na náš stromek bezlisták.
přišlo na něj bezzubátko.
sežralo to bezpeřátko.

18.

Přišel k nám bílý vůl.
vypil vody plný důl.

19.

Přišel k nám host,
spravil nám most,
bez sekery, bez dláta.
a je přece pevný dost.

20.

Co roste kořenem vzhůru?

21.

Běží, běží,
až se třese,
bílý šátek
v ruce nese.

22.

Běhá to okolo chalupy,
dělá to cupity, cupity!

23.

Běží jehňátko po potoce,
vyskakuje a neřehce.

24.

Panna sedí v kvítí,
celá jen se svítí;
dáš-li panně polena,
vyžene ven jelena.

25.

Za krejcar je toho plný pokoj.

26.

Jedno praví:
kýž je den!
druhé praví:
kýž je noc!
třetí praví:
ať je den nebo noc,
já mám vždycky tíže moc.

27.

Čtyry rohy — žádné nohy;
chodí to — stojí to.

28.

Dvě stojí,
dvě leží,
jedno chodí,
když to vodí.

29.

Rostu během.

30.

Běží to v potoku
od roka do roku,
a vždycky do předu
a nikdy do zadu,
pověz mi, proroku,
co je to?

31.

Nemá krev ani maso
a nese krev i maso.
Co je to?

32.

My máme na sýpce šáteček,
když ten šáteček spadne,
žádná švadlena ho nesešije.

33.

Sedí, sedí na střeše,
kouří tabák, nekřeše,
a přec mu hoří.

34.

Od mladosti do stodoly
snáší, potom mlátí,
a nikdy mu neubývá.

35.

Otec stojí, matka visí,
syn chodí po světě
a dělá blázny z lidí.

36.

Roste dříví, nehodí se k stavení;
kveté kvítek, nehodí se k vonění;
lítá ptáče, nehodí se k snědení:
bez těch tří věcí nemůže kněz sloužiti
mši svatou.

37.

„Syn při každé mši,
a otec jakživ v kostele nebyl.

38.

Lezu, lezu
po železu —
na masitý kopec,
na dřevěný klopec.

39.

Nese maso, tlačí maso,
a samo není krev ani maso.

40.

Když jsem byl mlád,
čtyřmi jsem vládl.
hory doly jsem převracel,
po smrti jsem k tanci šel.

41.

Jde červeněj žvác.
má dva roháče,
čtyry cupitáče,
sedmej omytáč.

42.

Nejsem zvíře.
kopyta mám.

43.

Dvanáct červenek
jedno vejce sneslo.

44.

Visí, visí visatec,
pod ním stojí chlupatec;
až visatec upadne,
chlupatec ho popadne.

45.

Visí visatec,
kouká chlupatec:
kdyby visatec upad',
že by on ho popad'.

46.

Tázala se hryzka,
je-li chňapka doma?

47.

Čtyři stelou,
a dva svítí,
jeden si lehne.

48.

Běží krejčí po oulehli,
na hřbetě si nese jehly.

49.

Stojí, stojí žebrák,
má záplatu na záplatě,
ani švu mu neznat.

50.

Šla panna z města,
měla sukeň tři sta,
a ještě praví, že je jí zima.

51.

Jede, jede lovec,
má červený konec :
kam ten konec strčí,
všude voda crčí.

52.

Černá jako uhel,
bílá jako sníh,
zelená jako tráva,
hosti přivolává.

53.

Jede sedlák do lesa,
voj má z lesa,
a když jede z lesa,
voj má do lesa.

54.

Stojí v rose jako panna :
bílý jako sníh,
zelený jako jetel,
černý jako uhel.

55.

Korunu na hlavě,
andělský šat,
zlodějský krok,
dábel'ský křik.

56.

Který živočich pije nejdražší nápoj?

57.

Černá je, nečerní,
bez barvy červení;
nežere, přec skáče,
štípne až do pláče;
není žádné ptáče,
přece si vyletí:
hádejte, mé děti,
co je to?

58.

Vysoké jako les,
husté jako les
a není toho vidět.

59.

Ráno obírej mě,
večer očesej mě,
jen mne neuraz —
dám ti za rok zas.

60.

Zelená jsem, tráva nejsem;
 žlutá jsem, vosk nejsem;
 tvrdá jsem, kost nejsem;
 sladká jsem, med nejsem.

61.

Přišel jeden,
 ten byl s medem;
 přišel druhý,
 ten byl tuhej;
 přišel třetí,
 válel děti;
 přišel čtvrtý,
 ten byl scvrklej;
 přišel pátý,
 ten byl krátkej
 přišel šestý,
 ten byl hezkej.

62.

Sedí panna v komoře
 a má vlasy na dvoře.

63.

Sedí pana na hrádkách,
 o devíti kabátkách,
 přec je jí zima.

64.

Sedí panna na vratech
o devíti kabátech
a ještě praví, že je jí zima.

65.

Sedí panna v okně,
suknička jí mokne.

66.

Štípu — pazourů nemám,
bolesti žádné nedělám,
a přece každý slzí,
kdo mě mrtvého béře.

67.

Sedí, sedí Charvátek,
má červený kabátek,
a na hlavě strup,
plné břicho krup.

68.

Stojí, stojí hůlka,
na té hůlce kulka,
a v té kulce
kuliček na tisíce.

69.

Plná škola dětí
a nemají kudy ven.

70.

Je chlíveček bez dvířeček,
je v něm víc než sto oveček.

71.

Chodí v koruně — král není,
nosí ostruhy — rytíř není,
má šavli — husar není,
budívá k ránu — ponocný není.

72.

Bílé to vyhodíš,
a když to spadne,
je to žluté.

73.

Je soudeček bez obrouček,
je v něm dvojí víno,
a přece se nesmíchá.

74.

Roztloukla se nám bečička,
žádný bednář jí nespraví.

75.

Černý do koupele,
červený z koupele.

76.

Červený žlje, černý umírá.

77.

Přišli páni
bez pozvání,
vzali z domu hospodáře
a dům vyběh oknem ven.

78.

Čtyry rohy,
žádné nohy,
chaloupkou to pohne.

79.

Beznohý na dřevo leze.

80.

Přišel k nám host,
na poli vzrost':
„Kohouta na mne nepouštějte,
psa se nebojím.“

81.

Letí to přes hory,
pěkně to hovoří,
má krátké nožičky,
černé nohavičky.

82.

Šidlo, bodidlo, po světě
chodilo a domů nosilo.

83.

Sedí panna na pařízku,
drží pejska na řetízku.

84.

Listy mám a strom nejsem.

85.

Města má, ale bez domů.
řeky má, ale bez vody,
lesy má, ale bez stromů.

86.

Kdo toho nevidí, zvedne to;
kdo to vidí, nechá toho ležet.

87.

Jde posel, má čtyři nohy,
nic nemluví a všecko poví.

88.

Hoří, až se rozplývá,
a tajemství ukrývá.

89.

Co jest společné králi
i chudobnému?

90.

Dřevo bylo, list mělo,
nosí duši i tělo.

91.

Kdo ji dělá,
nepotřebuje jí.
Kdo jí potřebuje,
neví o ní.
Kdo ji nese,
nechce jí.

92.

Na každého čeká,
hříšník se ho leká;
kdo jej má, ten spí vždy lehce;
kdo jej platí, ten ho nechce,
kdo jej dělá, nemusí ho míti,
jinému jej musí urobiti.

93.

Černá kráva
po poli chodí
a dělá bílou kaši.

94.

Má to klobouček, jednu nožičku,
pěkně si sedí v mechu v lesíčku.

95.

Když živo bylo,
živé živilo,
a když umřelo,
živé nosí.

96.

Co jest v noci prázdné a ve dne plné?

97.

Skroucený, svázaný,
přec o svatbě skáče.

98.

V lese narozeno,
skopcem potaženo,
koněm hovoří.

99.

Les hučí,
beran bečí,
kůň tahá.

100.

Řež valachem berana,
budem skákat do rána.

101.

Nekousá, neštěká,
a přec do domu nepouští.

102.

Leze, leze po železe,
nedá pokoj, až doleze.

103.

Železné boty,
konopné nohy.

104.

Stojím na peci a moknu,
zhřívám se a mrznu.

105.

Čtyři panny v posteli,
žádná v zadu,
žádná na kraji.

106.

Zabili ho,
odřeli ho:
teď chodí a zpívá.

107.

V chlívě se to vylíhlo,
na pastvě se to páslo,
a teď to železnou hubu má.

108.

Je jen jako jablko
a pár koní ho
z jámy nevytáhne.

109.

Jiné šatí a sama je nahá.

110.

Železné ptáče,
lněný ocásek.

111.

Malý domeček,
v něm sto okéneček.

112.

Škopíček bezedný
plný masa nacpaný.

113.

Mnoho děr,
a není kudy vylézt.

114.

Chodí hajný okolo lesa
a nikdy do něho nevejde.

115.

Když to necháš, mlčí to,
když to béřeš, křičí to.

116.

Leze had do díry,
táhne za sebou čtyry klíny;
hák, klika, oklika,
čtyry díry, dvě oka.

117.

Čtyři pacholíci se honí,
a žádný žádného nedohoní.

118.

Sedm je málo,
pět je mnoho,
a jedno dost.

119.

Chodím s chudým na robotu, nejím,
nepiju a přece nouze nemám.

120.

Co ubývá, když roste?

121.

Když mně přidávají, menší jsem;
když mne ubírají, větší jsem.

122.

Čtyry nožky,
dva trnožky;
v zimě běží,
v letě leží.

123.

Má to boky dřevěné,
zuby železné,
střeva slaměná.

124.

Běžela Ivice
od Kamenice:
kam pohledla,
tráva zbledla.

125.

Jen jedna řada zubů.
a přece tuze kousá.

126.

Shrbený mužík
běhá po poli;
nepřijde domů,
až je oholí.

127.

Je panna, není muž,
 má hubu jako nůž,
 na hlavě čepení —
 přec nevěsta není;
 bez nohou, bez šatů,
 zubí se na patu;
 když z lesa chodívá,
 do něho hledívá.

128.

V lese chodí a nazpátek hledí?

129.

Běhá po světnici,
 líhá pod lavicí.

130.

Přišel k nám host,
 co v lese zrost';
 zatočil se po světnici,
 praštil sebou pod lavici.

131.

Máme proroka
 od roka do roka,
 jíst mu nedáme,
 každý den mu ruky podáme.

132.

Čtyry rohy,
čtyry nohy,
hlava žádná.

133.

Pán s paní šepce,
dělají čepce.

134.

Ze země pošel,
krmil a napájel;
a když umřel,
ani ho nepochovali.

135.

Čtyry rohy,
žádné nohy,
jenom břicho veliké.

136.

V každém rožku trošku.
na prostředku nejvíc.

137.

Ve mně tma, venku světlo;
ve mně zima, venku teplo;
ve mně teplo, venku mráz —
uhodne-li to někdo z vás?

138.

O jedné nožičce
po stole, židličce
hopsa! si vyskočí,
vesele se točí;
nevejská, nezpívá,
jenom si brunčívá.

139.

Malý domeček,
plný koleček.

140.

Není ani na zemi, ani na nebi,
a má přece jednou za rok svátek.

141.

Celá chalupa vyhoří,
a přece se nezboří.

142.

Jde z domu, zpívá;
jde domů, pláče.

143.

Vaří se to,
peče se to,
smaží se to —
nejí se to.

144.

Co má sedm konců?

145.

Co vypadá zpředu jako pozadu?

146.

Co je každý den nejdřív v kostele?

147.

Co chodí po hlavě do kostela?

148.

Co chodí na přič do kostela?

149.

Dvanáct šťastných,
třicet silných,
padesát moudrých,
sto nemoudrých.

150.

Dvě kavky podle sebe sedí.
a jedna druhou nevidí.

151.

Škatulěnka tenká,
když do ní pleští,
hned se rozpleští.

152.

Okolo prorubu
hejno bílých holubů.

153.

Maličký sklípek,
v něm dva rady slípek
a červený kohoutek.

154.

Psíček za kostěnou branou. Co to?

155.

Co jest tvého a čeho lidé více užívají než ty?

156.

Kdo dbá, nemá;
kdo nedbá, má.

157.

Pán Bůh toho nikdy neviděl,
císař málo kdy,
a sedlák to vídá každý den.

158.

Odfata od krku celá,
a přece krev netekla.

159.

U kostela je to,
do kostela to nechodí —
a spasení to dojde.

160.

Neseje se, nevěje se —
a přece roste.

161.

Kteří lidé bývají nejveselejší na světě?

162.

Který domek je bez dřeva, cihel a kamení?

163.

Co dělá Pán Bůh, když prší?

164.

Co dělá člověk, dříve nežli vstane?

165.

Čeho je na trhu nejvíce?

166.

Čeho nemá Pán Bůh?

167.

Který člověk se narodil a neumřel?

168.

Bez čeho sedlák nezoře role?

169.

Kde má slepice nejmíň peří.

170.

Kde sejde se nejvíce lišek?

171.

Kterí lidé by rádi jedním okem viděli?

172.

Který den nestojí v kalendáři?

173.

Který den jest nejdelsí?

174.

Co člověk nemůže říci?

175.

Které slovo jest nejmocnější?

176.

Co se nejí od krajíce chleba?

177.

Co na střeše neshnije?

178.

Když tomu přidáš,
je to menší;
když od toho vezmeš,
je to větší?

179.

Na čem Adam nechal motyku, když
přestal kopati?

180.

Která díra nedá se ve stavení zadělati?

181.

Které písmeno je v abecedě nejposlednější?

182.

Který pták má na ocase abecedu?

183.

Který pták má na ocase raka?

184.

Čím počíná svět, čím smrt, a čím obě
končí?

185.

Čím se končí den a čím noc počíná?

186.

Co má Lukáš napřed,
má vlk uprostřed
a Lízal vzadu i napřed.

187.

Kolik písmen obsahuje v sobě bible?

188.

Kdy bývá kuň nejtěžší?

189.

Za sto roků
kolik udělá vrabec kroků?

190.

Co dělá čáp, když stojí na jedné noze?

191.

Kdy zajíce bolívají zuby?

192.

Jaké neštěstí je, když zajíc přeběhne
přes cestu?

193.

Jakého psa zajíc více se bojí: bílého
nebo černého?

194.

Jak hluboko do lesa běhává zajíc?

195.

Na kterou stranu lehne zajíc, když
ho myslivec zastřelí?

196.

Co stojí na pravé ruce, když se jde
branou ven?

197.

Na stromě sedělo kopa ptáků;
myslivec jednoho zastřelil,
kolik jich tam zůstalo?

198.

Proč zamhouří kohout oči, když kokrhá?

199.

Jaký ocas má ovce?

200.

Co je nejlepší na telecí hlavě?

201.

Mám otce i matku,
a přece nejsem jejich syn.

202.

Jakých ryb je nejvíce v rybníce?

203.

Které zvíře je vlku nejpodobnější?

204.

Má to hlavu jako kočka,
má to nohy jako kočka,
má to ocas jako kočka,
mňouká to jako kočka,
a není to kočka?

205.

Co je raku podobného?

206.

Co je černější než havran?

207.

Nač má mlynář bílou čepici?

208.

Proč sedláci větší chleby pekou než
měšťané?

209.

Je dům dříve vystavěn anebo zbourán?

210.

Když vody nemá,
vodu pije;
a když vodu má,
víno pije.

211.

Který svatý nebyl tři dni ani mezi
živými ani mezi mrtvými?

212.

Kterí svatí měli nejvíce zubů?

213.

Kdo se nikdy nenasytí?

214.

Kdo bije, rukou nemaje?

215.

Co pálí bez ohně?

216.

V kterém království není zlodějů?

217.

Který lékař léčí darmo?

218.

Nepamatuji, necítím, nevím.

219.

Někdo to měl, někdo to má a někdo by to rád měl.

220.

Kolik podkov (aneb hřebíků do podkovy) potřebuje řádně okovaný kůň?

221.

Jak dlouho kůň nosí podkovu?

222.

Hádej, kdo jsem;
velkou bradu mám a mudrc nejsem.

223.

Sedm let se v peci netopilo: tu jeden chlapec tam vlezl a spálil se. Proč?

224.

Co je nejlepší při chlebové peci?

225.

Bez čeho hospodyně neupeče chleba?

226.

Který člověk může jiným život prodloužiti?

227.

Který zvyk je mezi lidmi nejvíce rozšířen?

228.

Po čem teče voda na kolo?

229.

Do kterých hrnků se nemůže voda líti?

230.

Po čem padá sníh?

231.

Kolik je na stromě listů?

232.

Co přijde po „otčenáši“?

233.

Kdy je nejvíce direk do nebe?

234.

Kterak lze bílou křídou černě psátí?

235.

Jak se napíše jednou slabikou tvaroh?

236.

Jak se napíše jedním slovem suchá tráva?

237.

Jak se může „salát bez jitrnice“ jedním slovem napsati?

238.

Proč v Olomouci kostel vystavěli?

239.

Proč koza nežere,
když jí šafář uhlí dá?

240.

Proč ryby strouhají aneb loupají?

241.

Kdy jsou malé ryby nejlepší?

242.

Nač kovář drn dává?

243.

Čím člověk nejdál uhlí dá?

244.

Pět ptáčků
po zlatáčku,
po čem je - den?

245.

Kterak napíše se tisíc bez nicek?

246.

Kdyby byly nepřišly,
byly by tady,
když přišly,
nejsou tady.

247.

Otec měl čtyři syny,
každý syn měl sestru —
kolik dítek bylo dohromady?

248.

Šel kdosi cestou a vedl po jedné straně vlka, po druhé straně kozu a nesl si také zelí. Přišel k řece, kde nebylo žádného mostu ani lávky, než jen malá loďička u břehu, tak malá, že více do ní s sebou vzítí ne-

mohl nežli jedno. Kterak udělal, aby nezůstal ani vlk s kozou, ani koza se zelím pohromadě — sic by jedno druhé bylo sežralo?

249.

Páslo děvčátko husy. Šel tudy pán a řekl: „Kolik máš, panenke, těch husí? Není-li jich kopa?“ — „Ba není,“ odpovědělo děvče; „kdybych jich měla ještě jednou tolik, polovic tolik, čtvrt tolik, tři a dvě, bylo by jich celá kopa.“ — Kolik bylo těch husí?

250.

Žena nesla na trh kopy vajec a chtěla za ně dostati dvě kopy haléřů. Měla vejce troje: slepičí, kačení a husí. Za slepičí dostala po haléři, za kačení po čtyřech haléřích a za husí po šesti haléřích. Kolik kterých bylo?

251.

Bylo stádo husí; přiletěla k nim jedna husa a řekla: „Zdař Bůh, sto husí.“ Odpověděly ty husy: „Není nás sto. Kdyby nás bylo ještě jednou tolik, potom polovice tolik a pak čtvrtina tolik a ty ještě k tomu, tedy by nás bylo sto zouplna.“ Kolik jich bylo v tom stádě?

252.

Dva pásli ovce. Ten jeden řekl: „Ty, dej mi jednu ovci, a pak jich budu mít tolik, co ty.“ – A druhý odpověděl: „Ne tak: dej ty mi jednu, a pak jich budu mít dvakrát tolik, co ty.“ Kolik měl každý ovec?

253.

Šel bratr se sestrou a muž se ženou. Přišli k jabloni, na ní byla čtyři jablka. Každý si utrl po jednom a přece tam ještě jedno zůstalo. Kterak to mohlo být?

254.

Dva otcové a dva synové šli na lov a zastřelili tři zajíce. Potom když se dělili, dostal každý jednoho. Jak to možná?

255.

Otec zanechal třem synům 21 sudů, z nichž bylo 7 plných vína, 7 na polo plných a 7 prázdných. Jak se podělili synové, nic nepřelívajíce, aby každý měl stejně vína i sudů.

Rozřešení hádanek.

1. Svět, rok, měsíc, den a noc.
2. Rok, měsíce, neděle, dni.
3. Měsíc a noc.
4. Rok: 365 dní, 52 neděle, 3 Boží hody.
5. Světlo slunečné.
6. Slunce.
7. Slunce.
8. Hvězdy a měsíc.
9. Čas.
10. Ruce, prsty, tělo.
11. Stín.
12. Sníh.
13. Tlachač, pomlouvač.
14. Rosa.
15. Mračno.
16. Sníh.
17. Sníh a slunce.
18. Mráz.
19. Mráz.
20. Rampouch čili střechýl.

21. Pěna na vodě.
22. Déšť z okapu.
23. Vlna.
24. Oheň v kamnech.
25. Světlo od svíčky.
26. Svíčka, dvéře, hodiny.
27. Dvéře.
28. Dvéře.
29. Řeka.
30. Voda.
31. Loď.
32. Pavučina.
33. Komín.
34. Rozum.
35. Réva, hrozny, víno.
36. Vinný keř, pšeničný květ, včela.
37. Víno.
38. Osedlaný kůň.
39. Sedlo.
40. Vůl.
41. Vůl nebo kráva.
42. Švec.
43. Sýr.
44. Žalud a vepř.
45. Slanina a kocour.
46. Myš a kočka.
47. Pes když lehá.
48. Ježek.
49. Husa nebo jiný pták.

50. Husa.
51. Kačer.
52. Straka.
53. Straka letíc.
54. Strakapoud.
55. Páv.
56. Blecha, totiž krev lidskou.
57. Blecha.
58. Stromová duše.
59. Ovocný strom z jara a na podzim.
60. Mrkev.
61. Chléb : 1. zadělávání, 2. mísení, 3. dělání bochníků, 4. hotový bochník, 5. skynutý, když se do peci sází, 6. upečený bochník.
62. Řepa.
63. Cibule.
64. Hlávka zelí.
65. Květina za oknem.
66. Křen.
67. Šípek.
68. |
69. | Makovice.
70. |
71. Kohout.
72. |
73. | Vejce.
74. |
75. Rak.
76. Uhel.

77. Rybáři, ryba, voda, síť.
78. Hlemýžď.
79. Slimák.
80. Mravenec.
81. Čmelák.
82. Včela.
83. Jahoda.
84. Kniha.
85. Mapa.
86. Červivý ořech.
87. Psaní.
88. Pečetní vosk.
89. Naroditi se a zemřítí.
90. Dřevák. Kolíbka.
91. Rakev.
92. Hrob.
93. Pila, piliny.
94. Houba.
95. Bota.
96. Střevíc.
97. Věvec.
98. Housle.
99. Housle.
100. Smyčec a struny.
101. Zámek.
102. Klíč.
103. Závaží a šňůry u hodin.
104. Komín.
105. Loukotě v kole.

106. Dudy.
107. Měch kovářský.
108. Klubko.
109. Jehla.
110. Jehla a nit.
111. Náprstek.
112. Prsten.
113. Řešeto.
114. Bednář okolo sudu.
115. Řetěz.
116. Pluh: 4 klíny — 2 tihle a 2 desky;
hák — potykač; 4 díry ve hřídeli; 2
oka — kolečka.
117. Kola vozová.
118. 7 kol ke dvěma vozům, 5 kol k jednomu
vozu a 1 kolo k trakaři.
119. Motyka.
120. Život lidský.
121. Jáma.
122. Saně.
123. Řezací stolice, řezanka.
124. Kosa.
125. Pila.
126. Srp.
127. Sekera.
128. Sekera na rameně nesená.
129. Pometlo.
130. Chvoště.
131. Klika u dveří.

132. Stůl.
133. Kaše z mléka a krupice u varu.
134. Hrniec.
135. |
136. | Peřina.
137. Sklep.
138. Čamrda.
139. Hodinky.
140. Zvon u veliký pátek.
141. Dýmka.
142. Džbán.
143. Špejl na jaternici.
144. Jitrnice: sama dva, dva špejly po dvou
a sedmý konec jitrnice jest, když se sní.
145. Jelito.
146. Hlas klíče.
147. Cvočky v obuvi.
148. Dítě ke křtu.
149. Léta člověka.
150. Oči.
151. Oko.
152. Zuby v ústech.
153. Ústa, zuby, jazyk.
154. Jazyk.
155. Jméno.
156. Nečistotu v domě.
157. Sobě rovného.
158. Hlávka zelná.
159. Trávník.

160. Tráva.
161. Hudci a zpěváci; neb i při pohřbu, když všecko pláče, hudou a zpívají.
162. Hlemýžďův.
163. Bláto.
164. Lehne si.
165. Řeči.
166. Hříchu.
167. Každý z nás.
168. Bez brázdy.
169. Na pekáči.
170. U kožešníka.
171. Slepí.
172. Den smrti naší.
173. Který má noc nejkratší.
174. Že zemřel.
175. „Ou!“ neb i vůz s nákladem zastaví.
176. Co se ještě v ruce drží.
177. |
178. | Díra.
179. Na topoře.
180. Kudy mrtvé vynášejí.
181. ě.
182. Vrabec.
183. Straka.
184. Počínají hláskou „s“, končí hl. „t“.
185. Hláskou n.
186. l.
187. Pět.

188. Když někomu šlápne na nohu.
189. Ani jednoho, neboť skáče.
190. Zdvíhá druhou.
191. Když ho pes popadne.
192. To, že není na míse pečený.
193. Bílého; neb myslí, že se naň svlékl.
194. Do polovice; potom zase běží z lesa.
195. Na chlupatou.
196. Pět prstů.
197. Žádný, neb ostatní uletěli.
198. Aby slepice věděly, že to umí z paměti.
199. Skopový.
200. Maso.
201. Dcera.
202. Mokrých.
203. Vlčice.
204. Kocour.
205. Račice.
206. Jeho peří.
207. Na hlavu.
208. Protože více těsta na jeden chléb vezmou.
209. Dřív je vystavěn; protože by se nemohl zbourati, kdyby nebyl dříve vystavěn.
210. Mlynář.
211. Jonáš.

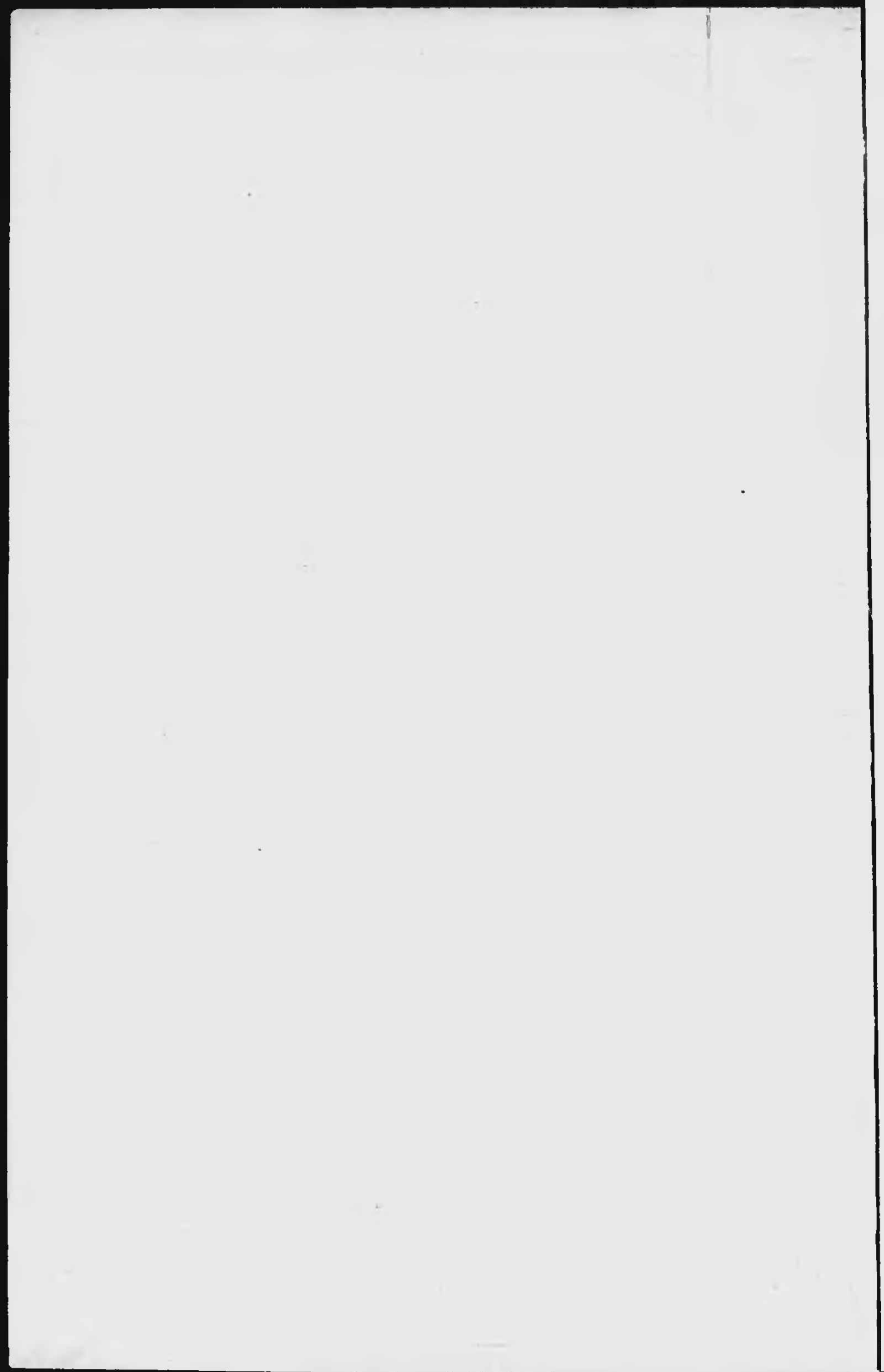
212. Sv. Josef a sv. Matěj; tento na pile,
onen na sekeře.
213. Oheň.
214. Blesk, hrom.
215. Kopřiva.
216. V nebeském.
217. Datel: stromy od červů.
218. Kdy jsem se narodil, že rostu, kdy zemru.
219. Peníze; marnotratník je měl, lakomec je
má, a chudý by je rád měl.
220. Řádně okovaný žadných.
221. Jen co nohu zdvihne, nebo jak dá nohu
na zem, nese podkova koně.
222. Kozel.
223. Byly tam kopřivy.
224. Že chleba nejí.
225. Bez kůrky.
226. Krejčí.
227. Jísti.
228. Po troškách.
229. Do plných.
230. Po kouskách.
231. Kolik stopek.
232. Jenž jsi . . .
233. Po žních na strništi.

234. Napiš „černě“.
235. Napiše se „tva“ do rohu stolu.
236. Seno.
237. Salát.
238. Proto, že nemohli Olomouce v kostele stavěti.
239. Protože uhlí nežere.
240. Kdyby měly peří, škubaly by je.
241. Když velkých není.
242. Na milíř dává drn.
243. Lopatou.
244. Po noci.
245. 999+1 aneb vypíše se písmeny.
246. Vrány, lusky. — Výklad: Sedlák sil hrách. Přišli pro něj, aby šel na robotu. Zbavil se všeho a šel. Přiletěly vrány, hrách sezobaly. Po robotě ubíral se sedlák kolem pole a pravil: „Kdyby byly nepřišly (vrány), byly by tady (lusky), když přišly (vrány), nejsou tady (lusky).“
247. Pět.
248. Nejprve převezl kozu, potom převezl vlka a kozu vzal s sebou nazpět, potom převezl zelí a posléze dojel si zase pro kozu.
249. Dvacet.
250. Slepíčních bylo 44, kačeničích 10, husích 6.

251. 36.
252. Jeden pět a druhý sedm.
253. Bratrova sestra zároveň byla ženou toho muže.
254. Otec, syn a vnuk.
255. 7 sudů plných a 7 na polo plných jest 21 půlsudů; každý tedy musil dostati 7 půlsudů. První a druhý dostali po třech plných, 1 poloplném a 3 prázdných; na třetího zbyl 1 plný, 5 poloplných a jeden prázdný.

27. *Povídky pro mladé starožitníky*. Vypravuje Kliment Čermák. S více obrázky. Cena 40 kr.
28. *Drobné povídky dějepisné*. Napsal J. Flekáček. Se 3 obr. Cena 40 kr.
29. *Doma i na sluníčku*. Drobné povídky pro útlou mládež. Napsal J. Kožíšek. S obr. Cena 40 kr.
30. *Dvě povídek pro mládež dospělejší*. Z francouzského volně přelož. J. Kuffnerová. S obr. Cena 30 kr.
31. *Na svobodě a v okovech*. Povídky pro českou mládež. Napsal F. J. Andrlík. Se 2 obrázky. Cena 40 kr.
32. *Lehkověrnost a zlomyslnost* — dvě škodlivé vady. Obraz ze života dvou dívek. Napsala V. Lužická. S obrázkem. Cena 40 kr.
33. *Listy z cest*. Obrazy cestovní a národopisné. Napsal E. Musil-Daňkovský. S obrázky. Cena 36 kr.
34. *Dobré děti*. Verše od Filipa Hyšmana. Se 2 obrázky. Cena 30 kr.
35. *Proti hordám tatarským*. Dějepisná povídka od V. Špačka. S obr. Cena 36 kr.
36. *Původní bajky*. Napsala Bohumila Klimšová. S obr. Cena 24 kr.
37. *Dětský svět*. Povídky, obrázky a črty ze života naší mládeže. Napsal J. K. Hraše. Se 3 obrázky. Cena 30 kr.
38. *Lidumil*. Povídka. Napsal Lad. Benýšek. S obrázkem. Cena 36 kr.
39. *O starých knihách a krojích českých*. Mládeži vypravuje Kliment Čermák, odb. učitel a c. k. konservátor. Se 3 obr. Cena 30 kr.
40. *Budulíněk*. Povídka pro mládež. Dle vlašského originalu Onorata Favy s povolením spisovatelovým české mládeži upravili Václ. Marek a F. J. Andrlík. Se 2 obr. Cena 40 kr.
41. *Diviš Žehušický z Nestajova*. Dějepisná povídka pro mládež. Napsal Václav Jedlička. Se 2 obrázky. Cena 60 kr.
42. *Fiskry a plamínky*. Básně a povídky pro útlý věk. Napsal Josef Kožíšek. Se 2 obrázky. Cena 60 kr.
43. *Včelka*. Malý výbor z předních básní českých novější doby. Pro dospělejší mládež uspořádali F. Hyšman a A. Mojžíš. Cena 60 kr.
44. *Fres Flöckenšteinské pohoří*. Obrazky z cest, jež české mládeži vykreslil Bohumír Patera. Se 2 obrázky. Cena 50 kr.
45. *Z našich i cizích krajův*. Přírodopisné obrázky. K zábavě i poučení mládeže napsal Jan Dolenský. Se 2 obrázky. Cena 50 kr.
46. *Mužové práce*. Vypravuje J. Klika. S 13 obrázky. Cena 1 zl.
47. *Rouček a společník*. Povídka pro naši mládež. Napsal Ladislav Benýšek. S obrázkem. Cena 50 kr.
48. *Futování říší rostlinstva*. Výběr nejdůležitějších rostlin tuzemských i cizozemských, jež v několika obrazích líčí Bohumil Bauše. S obrázky. Cena 60 kr.
49. *Obrázky z prázdnin*. Povídky pro milou mládež. Napsala Tereza Mellanová. Se 2 obr. Cena 60 kr.
50. *Z říše královny Zimy*. Přírodopisné obrázky z krajů českých i cizích. Nakreslil J. Klika. S 20 obr. Cena 80 kr.
51. *Ohlas našich dějin*. Básně vlastenecké F. Hyšmana. S obr. Cena 60 kr.
52. *Muž z lidu*. Povídka pro mládež dospělejší. Napsal L. Benýšek. Se 2 obrázky. Cena 50 kr.
53. *Z pouti po vlasti*. Dárek mladým přátelům starožitností. Sepsal Kliment Čermák. Se 3 obrázky. Cena 50 kr.
54. *Povídky z našich dějin*. Vypravuje L. Fiala. Se 2 obr. Cena 50 kr.
55. *A v potu tváři budeš pracovati*. Povídka pro mládež. Sepsala V. Lužická. Se 2 obrázky. Cena 70 kr.